

ANTALYA BELEK ÜNİVERSİTESİ

**2025 GENÇLİK PROFİLİ
ARAŞTIRMASI**

BAĞIMLILIK RİSK ANALİZ RAPORU

**BAĞIMLILIKLA MÜCADELE
KOMİSYONU**

2025

GENÇLİK PROFİLİ ARAŞTIRMASI

BAĞIMLILIK RİSK ANALİZ RAPORU- 2025

Bu rapor, Antalya Belek Üniversitesi öğrencilerinin tütün, alkol, madde, teknoloji ve kumar bağımlılığına ilişkin eğilimlerini belirlemek amacıyla yürütülen anket çalışmasının sonuçlarını analiz etmektedir. Veriler; cinsiyet dağılımı, kullanım sıklığı ve yüzdesel oranlar baz alınarak değerlendirilmiştir.

Araştırma, 2025 yılında üniversite öğrencilerine uygulanan yapılandırılmış anket aracılığıyla yürütülmüştür. Anket soruları;

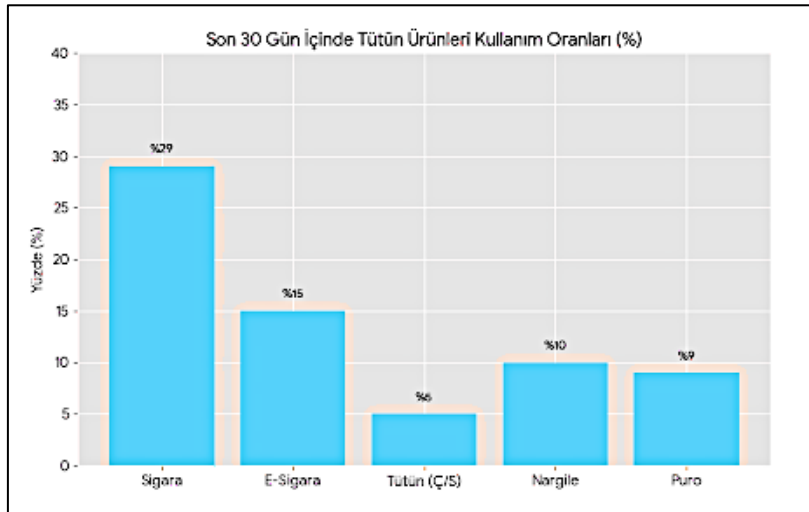
- Tütün ve tütün ürünleri kullanımı,
- Alkol ve bağımlılık yapıcı madde kullanımı,
- Teknoloji ve dijital oyun kullanımı,
- Kumar davranışı

başlıkları altında toplanmıştır.

Çalışmaya 1427 öğrenci katılmıştır. Bunların 780'i (%54.6) kadın, 647'si (%45.4) erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

1.Tütün ve Tütün Ürünleri Kullanımı

Üniversite gençliği arasında tütün ürünlerine erişim ve kullanım oranları çeşitlilik göstermektedir. Son 30 gün içinde tütün ve ürünleri kullanım oranları Şekil 1 de gösterilmektedir.

Şekil 1. Son 30 gün içinde tütün ve ürünleri tüketim durumu

Sigara: Öğrencilerin %29'u son 30 gün içinde sigara kullandığını, %6'sı son 12 ay içinde kullandığını beyan etmiştir. Son 30 gün içinde sigara kullananların 219'u kadın, 201'i erkek öğrencilerden oluşturmaktadır. Hiç sigara kullanmayanların oranı ise %59 olarak belirlenmiştir.

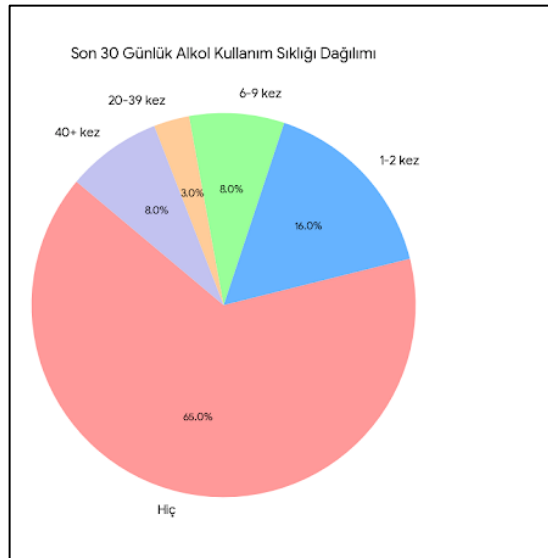
Elektronik Sigara: Yeni nesil bir risk faktörü olan elektronik sigara, öğrencilerin %15'i tarafından son 30 gün içinde aktif olarak kullanılmaktadır. Bu öğrencilerin 107'si kadın, 113'ü erkek olarak belirlenmiştir. Hiç elektronik sigara kullanmayanların oranı ise %66 olarak belirlenmiştir.

Nargile: Son 30 gün içinde nargile kullanan öğrencilerin oranı %10'dur. Bu öğrencilerin 91'i erkek 51'i kadın öğrencilerdir. Hiç nargile kullanmayanların oranı ise %64 olarak belirlenmiştir.

Puro ve Sarma Tütün: Bu ürünlerin kullanım oranları diğerlerine göre daha düşük seyretmektedir. Son 30 gün içinde çiğneme veya sarma tütün kullanan öğrenci oranı %5 iken Puro kullanan öğrenci oranı %9 dur.

2. Alkol ve Bağımlılık Yapıcı Madde Kullanımı

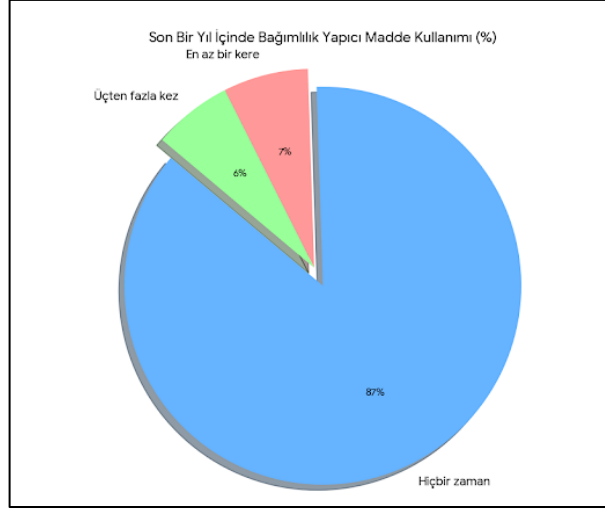
Alkol kullanımı ve bağımlılık yapıcı maddelere ilişkin veriler, öğrencilerin büyük çoğunluğunun bu maddelerden uzak durduğunu göstermektedir. Son 30 gündeki alkol kullanım sıklığı Şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 2. Son 30 günde alkol kullanım sıklığı

Alkol: Son 30 gün içinde 1-2 kez alkol kullananların oranı %16, hiç alkol almayanların oranı ise %65 iken, 40 kezden fazla alkol kullanan (yüksek riskli grup) oranı %8'dir. Yaşam boyu alkol kullanım prevalansı %45 olarak saptanmıştır.

Son bir yıl içinde bağımlılık yapıcı madde kullanım oranı Şekil 3'te verilmiştir.

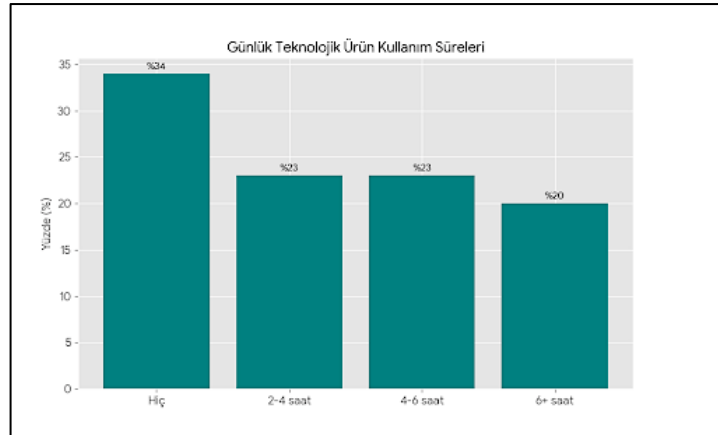

Şekil 3. Son bir yıl içinde bağımlılık yapıcı madde kullanım oranı

Madde Bağımlılığı: "Eroin, sentetik uyuşturucular ve LSD" gibi ağır uyuşturucu maddeleri hayatı boyunca hiç kullanmamış olanların oranı %92 gibi yüksek bir düzeydedir. Ancak, son bir yıl içinde en az bir kez bağımlılık yapıcı madde kullanan %7'lik ve üçten fazla kez kullanan %6'lık oran, müdahale edilmesi gereken risk grubunu göstermektedir.

3. Teknoloji ve Dijital Oyun Kullanımı

Teknoloji kullanımı, modern gençlik profilinde en yaygın bağımlılık riski taşıyan alan olarak öne çıkmaktadır. Günlük teknolojik ürün kullanım oranları Şekil 4'te verilmiştir.

Şekil 4. Günlük teknolojik ürün kullanım oranları

Kullanım Süreleri: Öğrencilerin %20'si teknolojik cihazları günde 6 saat ve üzerinde kullanmaktadır. 2-4 ve 4-6 saat kullanım oranı her ikisinde de % 23 olarak belirlenmiş ve öğrencilerin genellikle bu aralıkta (2-6 saat) teknolojik cihazları kullandığı belirlenmiştir.

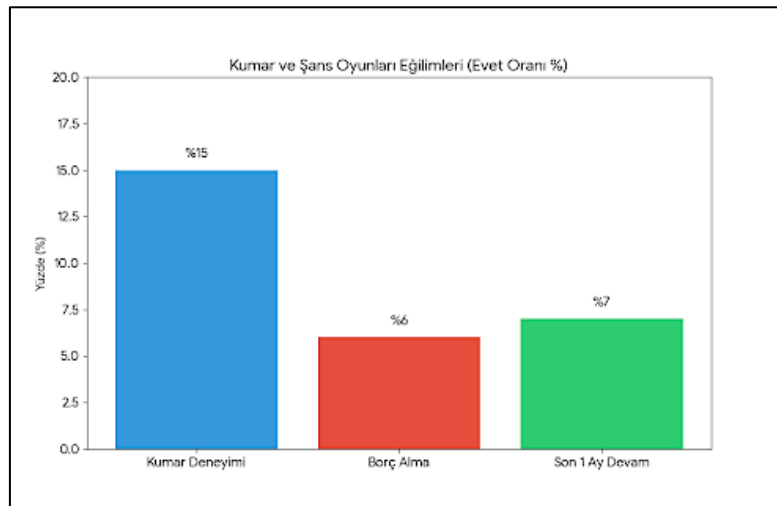
Oyun Oynama: Öğrencilerin büyük çoğunluğu olan %55'i (785 kişi) son bir hafta içinde hiç oyun oynamadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %20'si (285 kişi) haftada sadece 1 veya 2 gün oyun oynamaktadır. Haftanın 5-6 günü oyun oynayanlar %4 (57 kişi) seviyesindedir. Haftanın her günü (7 gün) oyun oynayan "sadık kullanıcı" kitlesi ise %10 (141 kişi) oranındadır. 7 gün boyunca kesintisiz oyun oynayan grupta erkek öğrencilerin (80 kişi), kadın öğrencilere (61 kişi) göre daha baskın olduğu görülmektedir.

Sosyal Medya: İletişim amacıyla sosyal medyayı günde 6 saatten fazla kullananların oranı %21 bu öğrencilerden 175 i kadın, 125 i erkek olarak belirlenirken yaklaşık 2-3 saat kullananların oranı %26 ve bu öğrencilerin 216'sı kadın 148'i erkek olarak saptanmıştır.

İnternet ve teknolojik ürünlere erişimlerin sınırlandığı durumlarda öğrencilerin verdikleri tepkiler incelendiğinde öğrencilerin %11'i internet bağlantısı koptuğunda "her zaman" öfkelenildiğini belirtirken, %6'sı cihaz kullanamadığında "her zaman" gergin hissettiğini ifade etmiştir. Bunun yanında öğrencilerin %60'ı teknoloji kullanımının akademik başarılarını olumsuz etkilemediğini düşünse de, %10'luk bir kesim bu olumsuz etkiyi "sıklıkla" veya "her zaman" hissettiğini bildirmiştir.

4. Kumar Davranışı

Kumar oynama alışkanlıkları incelendiğinde, dijitalleşmenin etkisiyle bu alanda da riskli davranışlar gözlemlenmiştir. Kumar ve şans oyunları eğilimleri Şekil 5'te gösterilmektedir.

Şekil 5. Kumar ve şans oyunları eğilimleri

Öğrencilerin %15'i (210 kişi) hayatında en az bir kez kumar (Sanal bahis oyunları, at yarışı, poker, iddia vb. şans oyunları) oynamıştır. Kumar oynayanlar arasında erkek öğrenci sayısının (133) kadınlara (77) göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin %6'sı kumar oynamak amacıyla borç aldığını, %7'si ise kumar oynama davranışının son bir aydır aktif olarak devam ettiğini beyan etmiştir.

2024 - 2025 Veri Karşılaştırması

Antalya Belek Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen 2024 ve 2025 yılı Bağımlılıkla Mücadele Risk Analizi için uygulanan anket sonuçları karşılaştırıldığında, öğrencilerin genel bağımlılık eğilimlerinde dikkat çekici değişimler gözlemlenmektedir.

Tütün ve Alkol Tüketimi: 2024 yılında %28 olan sigara kullanım oranı, 2025 yılında %29'a yükselerek durağan ama riskli bir seyir izlemiştir. Yaşam boyu alkol deneme oranı %50'den, 2025'te %45'e gerileyerek olumlu bir düşüş göstermiştir.

Bağımlılık Yapıcı Madde Kullanımı: Son bir yıl içinde madde kullanımı hiç olmayanların oranı 2024'te %92 iken, 2025'te %87'ye gerilemiştir. Bu durum, deneme amaçlı kullanımda bir artış olduğunu ortaya koymaktadır.

Teknoloji Bağımlılığı: 2024'te günlük 6 saatten fazla teknoloji kullananların oranı %24 iken, 2025'te %20'ye düşmüştür. Ancak, internet kopunca sinirlenme oranı %56'dan , cihaz kullanamayınca huzursuz hissetme oranı ise %72'den ciddi bir düşüşle %21 ve %6 seviyelerine gerilemiştir; bu da teknolojiyle kurulan ilişkinin daha sağlıklı bir zemine oturduğunu düşündürmektedir.

Kumar Bağımlılığı: Kumar oynama deneyimi 2024'te %19 iken, 2025'te %15'e düşmüştür. Ancak kumar için borç alma oranı %5'ten %6'ya yükselerek finansal riskin devam ettiğini göstermiştir.

Sonuç ve Öneriler

Üniversite genelinde sigara ve teknoloji kullanımı en yüksek prevalansa sahip bağımlılık alanlarıdır. Özellikle günde 6 saatten fazla teknoloji kullanan ve bu kullanımı sınırlandıramayan grup, dijital bağımlılık açısından risk altındadır. Alkol ve madde kullanımında ise deneme oranları mevcut olsa da düzenli kullanımın daha sınırlı bir grupta toplandığı görülmektedir.

Eylem Önerileri:

Teknoloji Detoksu: Dijital farkındalık ve zaman yönetimi eğitimleri verilmelidir.

Tütünle Mücadele: Sigara ve e-sigaranın zararlarına yönelik kampüs içi bilgilendirme çalışmaları artırılmalıdır.

Psikososyal Destek: Kumar borcu olan veya madde kullanım eğilimi gösteren öğrenciler için gizlilik esasına dayalı danışmanlık hizmetleri güçlendirilmelidir.

Akran Eğitimi: "Akran Danışmanlığı" sistemleri üzerinden farkındalık çalışmaları artırılmalıdır.

Araştırmanın periyodik olarak tekrarlanması, eğilimlerin izlenmesi açısından önem arz etmektedir.